

1.1 Območna izpostava Laško

Gašper Salobir

Uvod

Območna izpostava pokriva dve občini: Laško in Radeče. V obeh občinah z okrog 20.000 prebivalci deluje več kot 35 kulturnih društev in več kot 25 sekcij.

Območna izpostava je pomemben soustvarjalec kulturne identitete, zato se trudimo ohranjati in spodbujati kulturna društva k soustvarjanju kulturnega dogajanja.

Ocena stanja

Tudi v letu 2017 je izpostava izvedla številne projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in sodelovala pri drugih programih s področja kulture na lokalnem področju. Društvom in posameznikom je pomagala pri društveni dejavnosti. Izredno pomembno je dobro sodelovanje s kulturnimi društvi, izobraževalnimi ustanovami in seveda predstavniki lokalnih skupnosti. Najpomembnejše so revije plesnih skupin in revije pevskih zborov, srečanja folklornih in gledaliških skupin ter ljudskih pevcev in godcev, sledijo razstave in izobraževanja. Seveda je poskrbljeno tudi za primerno medijsko podporo prireditvam, ki jih objavlja časopis Novi tednik, Radio Celje ter seveda še najobširnejše objave v internem časopisu Laški bilten. Prav tako je večina projektov posnetih in objavljenih na spletni televiziji TV Laško. Večinoma se prireditve izvajajo v Kulturnem centru Laško in Domu kulture v Radečah, ker sta ti dve dvorani najbolj primerni za izvedbo naših prireditev, tako po tehnični plati kot tudi po primerni velikosti odra in številu sedežev, obstaja pa težava v zagotavljanju spremljevalnih prostorov, ki jih primanjkuje. Dobre pogoje ljubiteljski kulturi zagotavljajo tudi v dvoranah Kongresnega centra Thermane Laško, tako da lahko večje število projektov izpeljemo v teh prostorih. Ves program se dokumentira z audio in videoposnetki ter s fotografijami. Večina zastavljenih celjev je bilo realiziranih.

Izvedba rednega programa

Program območne izpostave zajema pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev, likovne razstave ter izobraževanja po posameznih področjih. Na območni ravni so bila izpeljana naslednja srečanja in revije: območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Pozdrav pomladi, na katerem so se predstavili štirje OPZ, trije MPZ in ena vokalna skupina. Posebej je bilo izvedeno še srečanje vrtčevskih zborčkov, na katerem se je predstavilo 8 zborčkov. Območnega srečanja otroških gledaliških in mladinskih skupin Gledališki dan v Radečah sta se udeležili 2 skupini, v Laškem dve, ena mladinska skupina je bila izbrana na Vizije. Območnega srečanja otroških folklornih skupin Se igramo, pojemo in tudi zapešemo v Laškem in Radečah se je udeležilo 13 skupin. Na dveh območnih revijah plesnih skupin Zavrtimo se se je predstavilo kar 21 plesnih koreografij. Območnega srečanja odraslih pevskih zborov Naši zbori v Laškem in Radečah pa se je udeležilo 14 zborov in vokalnih skupin. Na območnih likovnih razstavi v Laškem je razstavljalo 27 likovnih ustvarjalcev. Območnega srečanja odraslih folklornih skupin Kje so tiste stezice pa se je udeležilo 6 skupin, območnega srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, ki je potekalo v sklopu Martinovega v Laškem, pa 11 skupin in 2 ljudska godca. Na območnem srečanju ljubiteljskih literatov se je predstavilo 7 ljubiteljskih literatov. Najpomembnejše prireditve so bile: regijska srečanje otroških folklornih skupin Ringaraja, ki se ga je udeležilo 9 skupin, regijsko srečanje otroških gledaliških skupin Gledališče ne obisku v Radečah, katerega so se udeležile 3 skupine ter regijsko Linhartovo srečanje odraslih gledaliških skupin v Radečah, kjer je gostovala gledališka skupina KUD Zarja Trnovlje – Celje.

Na regijska srečanja so strokovni spremljevalci izbrali lepo število skupin, in sicer: regijskega srečanja otroških gledaliških skupin, ki je potekalo v Slovenskih Konjicah in Radečah, so se udeležili dve otroški gledališki skupini iz Gledališkega društva Radeče in dramske skupine Lilija – KD Koral Laško. Regijskega srečanja otroških folklornih skupin, ki je potekalo v Laškem, so se udeležili mladi folklorniki iz vrtca Sedraž. Na regijski reviji plesnih skupin v Velenju se je predstavilo kar 8 plesnih koreografij iz plesnega oddelka Glasbene šole Laško – Radeče in POŠ Sedraž. Regijski nivo so dosegli tudi odrasli folklorniki iz KUD Lipa Rečica in KD Anton Tanc. Regijske tematske razstave Velika črta v Rogaški Slatini se je udeležilo 8 ljubiteljskih likovnikov. Državnega festivala otroških plesnih skupin Pika Miga, ki je potekala v Velenju ter festivala Živa, ki je potekalo v Ljubljni, se je udeležilo 5 plesnih koreografij iz naše območne izpostave, in sicer plesalci plesnega oddelka iz Glasbene šole Laško – Radeče in POŠ Sedraž. Prav tako sta se na regijsko tekmovanje OPZ in MPZ uvrstila dva pevski zbori, in sicer OPZ Sončki OŠ Antona Aškercar Rimske Toplice in MPZ Trubadurji OŠ Primoža Trubarja Laško. Regijskega srečanja godb v Šmarju

pri Jelšah sta se udeležili godbi Vaška godba Vrh in Laška pihalna godba, katera se je udeležila tudi 37. Državnega tekmovanja slovenskih godb na koncertni težavnostni stopnji. Veteranska godba Gambrinus Laško se je udeležila državnega srečanja v Mariboru . Na mednarodnem področju pa moramo omeniti vrhunske rezultate Radeških in Laških mažoret na državnem in evropskem tekmovanju, ki je letošnje leto potekalo v Laškem.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi ustvarjalci kulturnih prireditev, kot sta STIK Laško in KTRC Radeče. Kot zelo uspešen se je pokazal napredek delovanja Big banda Laško in Veteranske godbe Gambrinus Laško. Območna izpostava sodeluje tudi pri vseh projektih, ki jih organizira ZKD Možnar, kot so letni prikaz starih opravil, šeg in navad; pustni čas, jurjevanje, štefanovo in martinovo v Laškem. Tudi Anzekov pohod z zaključnim srečanjem godb na Svetini je postal tradicionalen. Že utečene so bile prireditve in program ob Tednu ljubiteljske kulture in festivalu Pivo&Cvetje.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

Vodja območne izpostave je tudi član komisije za razdelitev sredstev kulturnim društvom, ki se prijavijo na občinski razpis za sredstva, namenjena ljubiteljski dejavnosti. Vsako leto se organizira sestanek za vsa kulturna društva. Soorganizator je območna izpostava, ki na tem sestanku predstavi poročilo in program dela. Na tem sestanku so predsednikom oziroma predstavnikom društev predstavljeni vsi razpisi, ki so namenjeni ljubiteljski kulturi. Kar nekaj društev se prijavi na razpis za program, ki je odprt pri JSKD in uspešno izvede te projekte.

Izobraževanja

Na leto se na območni izpostavi izvede do deset izobraževanj na različnih področjih. Na lokalni ravni pa so bila izvedena izobraževanja za mentorice plesnih skupin z mentorico Mojco Kasjak, dve likovni delavnici, ki sta ga vodila Janez Zalaznik in Petar Lazarevič, seminar za zborovodkinje otroških zborov z Danico Pirečnik, seminar za bobnarske skupine, ki delujejo v sklopu godb, na začetni in nadaljevalni stopnji z mentorjem Josipom Mihelčičem in delavnica za mlade gledališke ustvarjalce z Urško Klajn in Nejcem Jezernikom. Seminarji na lokalni ravni so zelo lepo obiskani in kažejo lep napredek pri srečanjih, revijah ali razstavah. ZKD ima sredstva za izvedbo nekaj projektov, pri katerih sodelujejo društva, drugače pa finančno ne podpira izobraževanj članov kulturnih društev.

Financiranje

Občini financirata kulturna društva preko razpisov, za delovanje območne izpostave pa občini Laško in Radeče sofinancirata program po pogodbi, ki se jo sklene vsako leto posebej. Ta sredstva naj bi bila v višini sredstev, kot jih za program namenja centrala JSKD. Področje financiranja je že utečeno in ni bistvenih težav, razen to, da sredstev nikoli ni dovolj, predvsem jih primanjkuje za uvedbo novih projektov in udeležb. Del financ se pridobi tudi z vstopninami in kotizacijami.

Novi projekti

Novi projekti kar nekako nimajo prostora v natrpanem programu, vendar imamo v naslednjem letu v načrtu razširitev filmske in foto dejavnosti. Letošnje srečanje big bandov nismo uspeli realizirati zaradi premajhnega števila prijav. Novost je poletna šola Romanica antiqua, ki privabi veliko mladih godalcev v Laško, v poletnem času, aktivno vključitev kulturnih društev v etno programu prireditve Pivo in cvetje ter ostalih lokalnih projektih.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Ljubiteljska kultura na območni izpostavi Laško ima dolgo in bogato tradicijo, kar je razvidno po obletnicah posameznih društev, in eno izmed dejavnosti z dolgo tradicijo je tudi zborovsko petje. Preko 130 let organiziranega petja so praznovali v Rimskih Toplicah, drugače pa deluje več kot petnajst odraslih zborov in vokalnih skupin. Delujejo štirje mladinski zbori, pet otroških in devet vrtčevskih zborov. Uspešno je delovanje pihalnih orkestrrov, saj jih deluje kar pet. Najstarejša je Laška pihalna godba, ki letos beleži 155-letno delovanje, več kot 110-letno delovanje ima tudi Godba Slovenskih železnic, več kot 100 let neprekinjeno deluje tudi Papirniški orkester iz Radeč. K pihalnim orkestrom oziroma godbam spada tudi mažoretna dejavnost in tudi ta dejavnost je izredno napredovala in spada med vodilne v Sloveniji in Evropi. Letos so mažorete RAP Radeče

dosegle 2. mesto, mažorete Laško pa tretje mesto na evropskem tekmovanju v najtežji kategoriji – skupine senior. Na področju gledališke dejavnosti še vedno uspeva Gledališkemu društvu iz Radeč izvajati gledališki abonma za otroške in odrasle. Plesno področje ostaja še vedno eno izmed izredno uspešnih dejavnosti, saj so plesno zelo dejavni v vrtcih in šolah, posebej pa je treba omeniti Plesni oddelek v glasbeni šoli Laško – Radeče. Likovna dejavnost je v vzponu, saj se na tem področju izvajajo intenzivna izobraževanja in delavnice. Literati se dobivajo na Aškerčevem domu in v knjižnici, ki sta nepogrešljiv kraj za prijetne literarne večere. Še vedno pa ostaja fotografsko – filmska dejavnost v ozadju. Vsekakor pa je pri tem delu poročila treba omeniti veliko posameznikov, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturo, in to je dokaz, da se ljudje želijo povezovati oziroma ustvarjati in nastopati. Kot spodbuda za delovanje so lahko tudi dobre možnosti za vadbo in čim več priložnosti za nastopanje. Prostori, v katerih delujejo društva, so v večini primerov primerni, res pa je, da je finančna kriza ustavila razvoj ravno na področju, kot so naložbe v osnovna sredstva in infrastrukturo.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Sodelovanje s šolami in vrtci na območni izpostavi Laško je dobro, vse osnovne šole se prijavljajo na razpis za kulturno šolo oziroma so ta status že pridobile. Tukaj je potrebno omeniti sodelovanje na področju plesa, otroške folklorne, zborovskega petja. Prav tako se mentorice redno udeležujejo različnih seminarjev in izobraževanj, skupine in posamezniki pa redno nastopajo na raznih prireditvah v občinah.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Kot je že zgoraj omenjeno, ima ljubiteljska kultura že dolgo tradicijo, v letu 2017 so praznovali svoj jubilej; 10 – let Ofirovci in koledniki iz Laškega, 15 – let vokalna skupina Vodomke, 10 – let godalni orkester Strunikat, 155 – let Laška pihalna godba, 20 – let bobnarska skupina Laško, 25 – let MePZ Koral Laško, 15 – let ŽPZ Rimljanke, 10 – let MePZ Spev Zidani Most, 35 – let MoPZ Miklavž in 30 – let KD Rimljan.

Izvedeni dogodki

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
OBMOČNA IZPOSTAVA LAŠKO

FINANČNO POROČILO ZA OBDOBJE OD 01. 01. DO 31.12.2017

ZAP. ŠT.	PRIHODKI:		
1.	PRENOS PRESEŽKA ODHOD. 2016		- €
2.	JSKD - ZA PROGRAM	5.400,00 €	
	JSKD - ZA MATERIAL. STR.	1.584,00 €	
	SKUPAJ	6.984,00 €	6.984,00 €
3.	DOTACIJE OBČIN:		13.200,00 €
4.	DRUGI PRIHODKI: (VSTOPNINA IN KOTIZACIJE)		- €
	PRIHODKI SKUPAJ		20.184,00 €
	ODHODKI:		
1.	ZA PROGRAM SPLOŠNO	2.493,77 €	
2.	GLASBA	7.477,13 €	
3.	GLEDALIŠČE	3.110,10 €	
4.	FILM	83,38 €	
5.	FOLKLORA	4.194,23 €	
6.	PLES	2.854,71 €	
7.	LIKOVNA DEJAVNOST	532,54 €	
8.	LITERARNA DEJAVNOST	55,78 €	
9.	MATERIALNI STROŠKI	1.535,09 €	
	ODHODKI SKUPAJ	22.336,73 €	22.336,73 €
	NEPLAČANI RAČUNI		539,13 €
	PRESEŽEK ODHOD. NAD PRIHOD.		- 2.152,73 €

LJUBLJANA, 15.03.2018
PRIPRAVILA: KATJA KMETIČ

POMOČNICA DIREKTORJA ZA FINANCE:
MILENA DERLINK